

במדינה

הנעם סימנים של גמילה

התיבה המהבהבת שבתה, וכך גם התיבה המתגלגלת. למי זה הפריע?

הטלוויזיה רממה. מהמוני ביתי ישראל נשללה מנתיהם היומית. בימים הראשונים לא הרגישו ההמונים נחסר. הם נהרו לזכני שבוע הספר וקנו ספרים שלא יקראו. המיסעות והבארים היו מופוצצים. פה ושם גם התחילו בנימישפחה לדרב איש עם רעהו, כמו בימייקדם, בטרם הומצאה התיבה המהבהבת.

קשה לדעת מה היה קורה אילו הטלוויזיה השתקתה במשך שבועות. תופעות של השתוללות, המלוות בדרך-כלל גמילה מסמים ומאלכוהול. חמור יותר היה מצבם של הפוליטיקאים, הוקוקים לסם הזה יותר מאחרים.

החיים הפוליטיים לבשו צורה בלתי-טיבעית. ראש-הממשלה, יצחק שמיר, נדר מארץ אפריקאית אחת לשניה, נאם, הכריז הכרזות, הצטלם מול המונים ורוקדים, מתחת לתמונות ענק של עצמו, בחברת שוטרים בלבוש של אופרטות. אולם הטלוויזיה לא היתה, והדברים היו כלא-היהו. שימעון פרס יצא למטע באירופה, הצהיר, הכריז, הצדיע, הצטלם — וכל זה לשואו. המוני בתי-ישראל לא ראו. כשביל פוליטיקאי, זהו גורל מרממות.

אנשים שאינם פוליטיקאים סבלו גם מסכינת האוטובוסים. אבל זה לא נגע לצמרת, שכבר לא ראו מזה שנים את הצד הפנימי של התיבות המתגלגלות. ביטול העיצומים נגע על-כן רק לציבור הרחב.

מיפלגות

שחל הופך לאריה

שחל כועס. הוא תוקף את פרס, מה קרה? אז ככה...

"אני לא תוקף אף אחד. אני רק מביע את דעתי. אני כבר ילד גדול!" אומר השר משה שחל. כשבוע שעבר יצא השר שחל

דובר מלכה, האמת, רק האמת —

בהתקפה מוחצת נגד הנהגת מיפלגותו. הוא כינס מסיבת-עיתונאים בתל-אביב ותקף את ראשי מיפלגת העבודה. הטענות היו רבות. שחל נמנע מלהשתמש בשמות. כלל היה ברור: הוא תוקף את יושב-ראש המפלגה, שימעון פרס.

למחרת נשמעו במיפלגת-העבודה הקולות הרגילים: פרס, כנראה, הבטיח

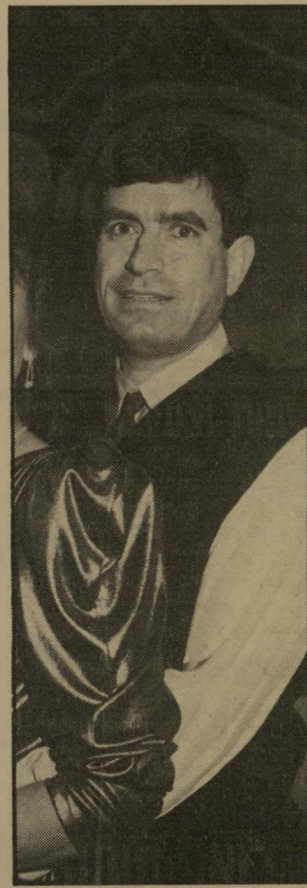
לשחל משהו ולא קיים. שוב מבטיח פרס לחברים ומעריך על פניהם אחרים. שחל מכחיש כל הכתחות. ההתקפה באה מסיבות אמיתיות, הוא אומר. "אדם אחראי צריך להביע את דעתו, וכך עשיתי. יש הצטרפות של דברים שנעשים על דעת יחיד. כמו הטיפול בפרשת השב"כ, פולארד, כינוס המרכז בעניין אבא אבן."

כשר בממשלה וכחבר בכיר בהנהגת המפלגה, טוען שחל שכאשר ממלאים תפקיד שיש בו הכרעות, החובה המינימאלית היא לפעול לפי הבנה ואמונה.

"לא בראי?" ברחוב הירקון 110 טוענים ששחל הוא אחד השרים המעטים במפלגה החורש את הסניפים. הוא מופיע כמעט בכל ערב בסניף כלשהו, ומרגיש בדופק המפלגה.

לכן, אומרים ברחוב הירקון, תקף שחל את פרס. כסניפים יש הרגשה שפרס אינו מתפקד, ונותן לליכוד להוליך אותו באף. שחל, כמרגיש בדופק, רצה להיות פופולארי ותקף את פרס.

שחל מולול בהשמצות. "רוב המפלגה", הוא אומר, "בנויה מאנשים

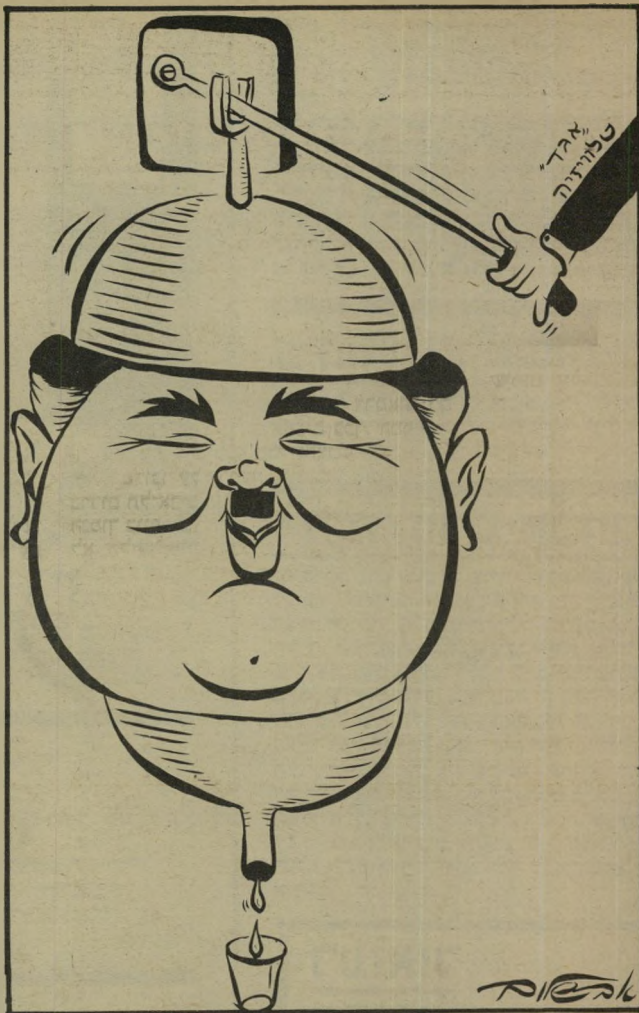

חשב עטר — אבל לא כל האמת

שמחפשים לעצמם תפקידים. לעכשו או לעתיד. אני אדיש לדברי אלה. לי יש אלטרנטיבה. לא הייתי מעולם מן המיפלגה, ואינני חי ממנה היום."

ההשמצות, לדעתו, הן ברמה של עסקנים, והן לא עושות עליו כל רושם. כשפירסם עורך-הדין הירושלמי יחיאל גוטמן את הצעתו למישאל-עם, ביקש מנכ"ל מירשדה-חוק, יוסי ביילין, את חוות-דעתו של חיים צדוק בעניין. צדוק התייעץ גם עם שחל, והשניים בהירו לביילין: לא כדאי. בינתיים התגלגל רעיון מישאל-עם עד לשר גד יעקובי. פרס, ששמע שיעקובי מציע בטלוויזיה מישאל-עם, החליט לאמץ לעצמו את העניין.

מה שמותר לאריק. שחל כועס. הוא הרי הסביר לביילין שמישאל-עם זה לא דבר טוב למיפלגת-העבודה. השבוע החליט שחל להתפטר מתפקידו כמקשר בין סיעת-המערך בכנסת לבין הממשלה. פרס קרא לו לחזור מהתפטרותו, ושחל לא חזר.

מיפלגת העבודה אמרו השבוע ששחל עשה צעד עצמאי, אם אריאל שרון ודוד לוי יכולים להתבטא באופן עצמאי, וללא חשש, גם לשרייהעבודה מותר. שחל פתח את הדרך.

יונתן אנטלר

מנגנון

מלכה (שמעון)

ליום אחד

הציאמת גרוע משקר. שימעון מלכה, האיש שקבר את רפי סויה, מוכיח זאת שוב

הידיעה שודרה ביום החמישי ביומן הבוקר של קול ישראל לפני שבועיים גרמה, אולי, לחיך של קורת-רוח על פניו של שמעון מלכה, דובר שרות בתייהסורה, שחזר לעבודה אחרי פרשת רפי סויה. אבל הרצל עטר קפץ מהכיסא כאילו קיבל מכת-חשמל.

הידיעה ברדיו היתה קצרה. כרמלה מנשה, כתבת-המישטרה של קול-ישר, אל, סיפרה למאזינים שהוקמה ועדת חקירה מיוחדת לבריקת חשדות לזד-ריגה מסמכות ואיסורים במישרו של חשב שרות בתייהסורה, גונדר-מישנה הרצל עטר. דובר שרות בתייהסורה, הוסיפה הכתבת, הגיב ב"אין תגובה".

הידיעה, שהקפיצה את עטר, היתה נכונה ומדויקת. היה בה רק פגם אחד: היא לא היתה מלאה. באתו הזמן ממש, ביום החמישי בבוקר, ידעו כבר הגורמים הרישמיים כמערכת שרות בתייהסורה את תוצאות הפעולה של אותה ועדה. הרצל עטר, נאמר ברוח, נקי מכל חשד. ועדת-החקירה, שהורכבה על-ידי החשב הכללי של האוצר, הורתה לפרסם את מסקנור-תיה, "לאלתר".

לקראת הצהריים התבהרה התמונה במערכת-החששות של הרדיו, והידיעה שודרה במלואה. השאלה היא: מי היטעה את הכתבת, ולמה. התשובה לשאלה הזאת תחרוץ, ככל הנראה, את גורלו של מלכה.

סוודר לנציב. התלונות נגד עטר התחילו לפני ימים רבים. עטר, הסתבר,

"התגובה שלי היא — אין תגובה." כך אמר, למרות שתוצאות הבדיקה היו כבר בידי שרות בתייהסורה. אחר-כך ניסה מיימון להסביר לעטר הנסער את התשובה שלו בכך שהוא ענה רק על שאלה אחת. נשאלתי, טען הנציב, מדוע הוקמה הוועדה על-ידי חשבי-האוצר, וזה באמת לא עניין של הרדיו. זה, אולי, גם מה שחשב מיימון כאשר מלכה הטריח אותו באמצע הלילה.

אולם דובר משרד-האוצר, יצחק פיינברג, קבע שמישרו העביר את מסקנות-הוועדה, שטיהרו את עטר, כבר ביום הרביעי בבוקר לשרות בתייהסורה. מלכה, אם כן, היה חייב לדעת, 12 שעות אחר-כך, את העובדות. ואם ידע, היה חייב לספר לעיתונאי, השואל אותו, את העובדה המרכזית: שעטר טוהר.

תגובת שימעון מלכה: "אני לא את-ייחס לשום שאלה בעניין עטר".

יונתן שמיאור

שטחים כבושים

עם במצור

סניורה נשאר בודד, יוזמתו

נדחית על-ידי הציבור,

הרואה בה כניעה

כאשר עלו השבוע שתי מכוניותיו של חנא סניורה בלהבות, לא התייצבו לימינו אישים רבים בציבור הפלסטיני. כי בשבועות האחרונים הצליח סניורה, עורך היומן הלאומי אל-פג'ר, להרגיז אנשים רבים, גם בחוגים הקרובים לו. הטענה העיקרית שהוטחה בפי ניו: שהוא פעל על דעת עצמו, שאינו מתייעץ עם איש, שהוא פורץ גדר.

כמו היישוב היהודי בשעתו, מרגיש הציבור הפלסטיני בשטחים הכבושים את עצמו לא רק כ"מדינה בדרך", אלא גם כ"עם במצור". האישום בפריצת-גדר הוא חמור.

כניעה או התחכמות? כאשר הודיע סניורה לפני חודש על החלטתו להקים רשימה פלסטינית בכחירות לעיריית ירושלים, גרם הדבר תחילה למבוכה בשני הצדדים.

בצד היהודי נחלקו הדעות לשת-יים:

● שוחררי-הסיפוח הכריזו על הצעד כהוכחה לכך שהרצון הלאומי הפלסטיני ני נשבר, וכי הפלסטינים מוכנים עתה לחיות תחת שילטון ישראל — ולא רק בירושלים המסופחת, אלא גם בגדה וברצועה.

● מתנגדי-הסיפוח הכריזו כי הדבר מצביע על הסכנה הצפויה למדינה, אם מיליון וחצי תושבי השטחים הכבושים יישארו תחת שילטונה. כאחד הימים ישיגו את זכות-הבחירה, ואז ישלתשו על הכנסת, לברם או בעזרת שותפים יהודיים.

מי עורר? בצד הערבי היה הוויכוח מר עוד יותר.

היו שראו בהצעת סניורה טכסיס מחוכם, שבא להבהיל את דעת-הקהל היהודית ולהזהירה מפני דעיפות. כך גם נתפסת יוזמתו של סניורה, הרוגל, כביכול, בסיפוח השטחים הכבושים לישראל.

בשעתו היה סניורה אחד משני הפלסטינים שוכו באישורו של יאסר ערפאת, כחברי מישלחת ירדנית-פלסטינית לניהול משאומתן עם האמריקאים. כאשר הודיע על החלטתו, תו, היו רבים שהאמינו תחילה כי זכה בבירכת אש"ף לטכסיס זה. אחר-כך הסתבר כי שני מנהיגים פלסטיניים בכירים מאוד — וזיר ("אבו-ג'יהאד") אליח'ליל והאני אליח'ס, אכן עוררו את סניורה.

אולם הרוב הגדול של הציבור הפלסטיני שלל את יוזמת סניורה, מה גם שהיא התקבלה על-ידי מבלי להודיע על כך מראש לחבריו, ומבלי להתייעץ עימם.

ראו בה כניעה לשילטון, הסכמה לסיפוח ירושלים המיוחדת לישראל, הכשרת הקרקע לכניעה לאומית כל-לית, תקיעת סכין בגב הנוער הלוחם. (המשך בעמוד 8)